

Stranka

JUGOSLOVANSKA SOCIALISTIČNA ZVEZA
 s sedežem v Chicagu, Ill.
 Glavni tajnik: John Petrič, 718 W. 9th St., Chicagu, Ill.
 Vsa poročila in dopisi, tičejo se socialistične stranke ali posameznih klubov naj se pošiljajo na gorenji naslov glavnega tajnika.

IMENIK
 socialističnih klubov, spadajočih k Jugoslovanski Socialistični Zvezi:
 Slovenski socialistični klub št. 1. v Chicagu, Ill. Tajnik: Frank Podlipce, 586 Grand Ave. Seja vsako četrto soboto v mesecu pri Fr. Mladiču, 587 So. Centre Ave.

Slovenski socialistični klub št. 2. Glencoe, O. Tajnik: Ivan Kravanja, Box 101. Seja vsako zadnjo soboto v mesecu v prostorih sodr. I. Kravanja.

Slovenski socialistični klub št. 3. Conemaugh, Pa. Tajnik: Stefan Zabric, Box 305.

Slovenski socialistični klub št. 4. La Salle, Ill. Tajnik: Valentin Potisek, 1231 Main St. Redni seji 1. in 3. nedeljo v mesecu. 3. nedelja je plačljiva za assessment.

Slovenski socialistični klub št. 5. Claridge, Pa. Tajnik: John Batič.

Slovenski socialistični klub št. 6. Cumberland, Wyo. Tajnik: John Bahčič, Box 33.

Slovenski socialistični klub št. 7. Murray, Utah. Tajnik: Edvard Hoffmann.

Slovenski socialistični klub št. 8. Roslyn, Wash. Tajnik: John Makuca.

Slovenski ženski socialistični klub "Proletarka" št. 9, Chicagu, Ill. Tajnica: Mary Grlice. Seja vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu v prostorih Fr. Mladiča, 587 So. Centre Ave.

Slovenski socialistični klub št. 10. Aurora, Ill. Tajnik: Frank Praprotnik. Seja vsako 3. nedeljo v mesecu v prostorih sodr. Jože Koloneca, 586 N. Broadway St.

Slovenski socialistični klub "Zmaga" št. 11, Cumberland, Camp No. 2, Wyo. Tajnik: J. L. Pagan. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v finski dvorani.

Slovenski socialistični klub "Proletarec" št. 12, Glencoe, Wyo. Tajnik: Frank Čeligač.

Slovenski socialistični klub "Rdeči prapor" št. 13, Ely, Minn. Tajnik: John Puš, Box 55.

Slovenski socialistični klub št. 14. Calumet, Mich. Tajnik: Jos. Kočevar, 2 Thorn St. (Tamarack).

Slovenski socialistični klub št. 15. Waukegan, Ill. Tajnik: Ivan Gantar, 706 Market St.

Slov. soc. klub št. 16 v Collinwood, O. Tajnik: Alois Kotnik, 6321 Arcade St., Collinwood, O.

V smislu sklepa izvrševalnega odbora Jugoslov. soc. zveze se priporoča vsem soc. klubom, ki pripadajo tej zvezi, da volijo na vsaki mesečni seji novega predsednika.

Vesti iz stranke.

Samostojni slovenski socialistični klub v Collinwood, O., je zadnji teden pristopil k Jugoslovanski socialistični zvezi v Chicagu. To je sedaj 16. klub naše vrle politične organizacije.

Listu v podporo.

Anton Veršnik Seattle, Wash. 50 ct., Vincenc Pegel, Johnston City, Ill., 50 ct., N. N. Ely, Minn., 50 ct., Slov. Socialistični Klub v Aurori, Ill., \$1.50, John Bukovec, Chicagu, Ill., 38 ct.

Dom. Petrič, Tomboy Mine, Smugler, Colo. \$1.00;

Nabrano na seji društva Narodni Vitezi št. 39 S. N. P. J. \$1.95.

Hvala za vse. Sodrugi, spominjajte se v novem letu Vašega prijatelja in boritelja za Vaše pravice — Proletarca.

Iz starega kraja.

VOLITVE V LJUBLJANI.

Pri ožjih volitvah 19. dec. m. l. v Ljubljani, ki so se vsršile med liberalcem Turkom in socialistom Etbinom Kristanom, je zmagal prvi z večino 467 glasov. Turk je dobil 1829, a Kristan 1362 glasov.

Kljub temu porazu je pa socialistična stranka na Kranjskem spet napredovala za lepo številno glasov. Zlasti je belježiti lep napredek v Ljubljani. Je vse zastoj: naj se stari meščanski stranki — klerikalna in ta tista erketina, kar je je še ostalo od liberalcev — še toliko trudita, socializem na Kranjskem raste in bo rasel.

Navodila o pošiljanju denarja v stari kraj po pošti.

Bodite samostojni! Pošiljajte sami svoj denar in sicer po pošti.

Ni dolgo tega kar smo obljubili, da v kratkem objavimo v "Proletarcu" natančna navodila, kako pošiljati denar v stari domovino potom pošte. To obljubo izpolnjujemo danes, in to tem raje, ker se je v zadnjih par tednih oglasilo več sodrugov izven Chicage, med tudi par slovenskih delavcev, kateri ne spadajo k naši stranki, s vprašanji, kedar ta navodila izidi. To je dokaz, da se naši delavci že sami zanimajo za to stvar, in da je torej ne samo naša dolžnost temveč tudi potreba, da poučimo tiste, kateri še ne vedo, kako poslati svoje težko pridružene cente svojem v stari kraj po pošti.

Pri ogromni večini slovenskih delavcev v Ameriki velja še danes da pošiljajo denar raznim bankirjem, šifkartašem in drugim "pošiljateljem denarja", kateri se oglašujejo v vseh slovenskih listih ali so pa sami lastniki listov — razun "Proletarca" kot posamezniki ali "kompanije" z namenom,

delavcev, češ: "Saj vi, delavci, ne znate, kako se pošilja denar v stari domovino; zato je najbolje, da to reč opravimo mi, ki znamo; nam pošilite denar!" — Tovariši, ali ste res taki osli? Kako dolgo bote še rabili "hlapec" za izvršitev tako lahkega posla, kot je pošiljati denar?

Drugič je pošiljanje denarja po privatnih bankirjih, šifkartaših itd. pa tudi nevarno. Finančne krize, kot je bila lanska, kaj rade pomotejo, s "finančniki" in sicer tudi takimi, ki se pečajo s pošiljanjem denarja. Spomnite se samo na slučaj Zotti v New Yorku; koliko denarja so tam zgubili hrvaški delavci. Kakor je bankrotiral Zotti, tako lahko jutri bankrotira tudi drugi, kteremu danes še zaupate — in good bye vaši krvavi žulji!

Čas je torej, da ste tudi v tem oziru samostojni. Ne zaupajte nikomur več! Pošiljajte sami svoj denar in sicer po pošti.

IT IS DESIRED THAT THIS APPLICATION BE FILLED WITH PEN AND INK.

APPLICATION FOR International Money Order

Stamp of Issuing Office

FOR

International Money Order

	U. S. MONEY	FOREIGN MONEY
No.	Amount, \$	
No.	Amount, \$	
No.	Amount, \$	

Payable in
(Postmaster will write on this line "Great Britain" or "Italy" etc. as case may be.)
 (Space above this black line is for Postmaster's record, to be filled by him.)

(Spaces below this black line are to be filled in by the applicant, or by some person for him not connected with the post office. See Sec. 1051, P. L. and R. 1902.)

For the sum of *Twenty Dollars*

and *40 Cents*

Payable to *Anton Kotnik*
Write on this line name of person who is to receive the money.

Town (or City) of *Valla vas*

No. *24* Street

County, Canton, Kreis or Department *Post Office Toplice*

Province *Krain*

Country, *Austria*

Sent by *John Murn*
(Write on this line the name of the Remitter.)

No. *506* Street *Chifton*

Town or City, *Cleveland*

State of *Ohio*

da jim omenjeni odpremo denar tj. kamor je namenjen. Tega "businessa" so se naši ljudje že tako navadili, da nekteri že sploh ne verujejo, da bi denar prišel v Evropo če ne gre skoz roke kakega agenta ali šifkartaša. Naši delavci pa ne vedo, da s tem podpirajo skoro brez izjeme samo take "gospode", kateri z delavskimi groši kujejo svoje bogatstvo; njih ljubezen do rojaka-delavca pa obstoji v tem, da ga oskubajo, kjer le morejo. Tako namreč oni razumejo: "Svoji k svojim." — — — — —

— Naši šifkartaši in "pošiljatelji denarja" so pa tudi nasprotniki delavskega razrednega gibanja. Pristaši so starih kapitalističnih strank, in kjerkoli le morejo, se norčujejo iz razredno zavednega delavca, ki se v delavski stranki in v delavski organizaciji bori za svojo politično in gospodarsko svobodo. Še več: šifkartaši, kateri imajo svoje reklamno časopisje, nesramno napadajo tiste delavce, kateri se osmelijo, podučiti svoje tovariše, kako kreniti na drugo pot za boljimi razmerami.

Mnogi pošiljatelji denarja se hvalijo, da tudi oni pošiljajo denar po pošti. Če je tako, čemu potem pošiljate denar šifkartašem in drugim, da vam ga šele oni odposlejo naprej? Zakaj ne bi sami poslali svoj denar direktno po pošti? Zapomnite si: pošta je najsigurnejša, kajti država jamči za vsak cent.

Pošta najhitreje pošilja in izplačuje denar. Pošta je najcenejša. Za vsak dolar vam pošle pošta 5 kron v stari kraj, za kar plačate 2 centa in poštino; za vsak dolar se plača 2 centa. Za manjšo svoto od \$10 se plača 8 centov poštine.

Čez \$10 do \$20	10 centov
20 " " " " " " " " " " " "	15 " "
30 " " " " " " " " " " " "	20 " "
40 " " " " " " " " " " " "	25 " "
50 " " " " " " " " " " " "	30 " "
60 " " " " " " " " " " " "	35 " "
70 " " " " " " " " " " " "	40 " "
80 " " " " " " " " " " " "	45 " "
90 " " " " " " " " " " " "	50 " "

Takaj sledi natančen izkaz, po kakšnih cenah pošta pošilja denar:

Pošta pošilja:

5 kron za \$1.02, poština 8 centov
10 " " " \$2.04, " " 8 " "
20 " " " \$4.08, " " 8 " "
30 " " " \$6.12, " " 8 " "
40 " " " \$8.16, " " 8 " "
50 " " " \$10.20, " " 10 " "
60 " " " \$12.24, " " 10 " "
70 " " " \$14.28, " " 10 " "

80 " " " \$16.32, " " 10 " "
90 " " " \$18.36, " " 10 " "
100 " " " \$20.40, " " 15 " "
200 " " " \$40.80, " " 25 " "
300 " " " \$61.20, " " 35 " "
400 " " " \$81.60, " " 45 " "
490 " " " \$96.96, " " 50 " "

Kadar želiš poslati denar v stari kraj, pojdi na pošto in zahtevaj tiskano aplikacijo za International Money Order. Reči je treba takole:

Please, give me an Application for International Money Order.

To se takole izgovori:
Plis, giv mi en eplikesh for internesnel moni odr.

Aplikacijo ti da vsaka pošta brezplačno, in lahko jih zahtevaš več.

Zaeno s tem člankom prinašamo reprodukcijo aplikacije za International Money Order, na kateri je točno označeno, kako moraš isto izpolniti. Kot se vidi, aplikacija je razdeljena na tri dele in med vsakim delom se nahaja debela, črna črta. V prvem delu ni treba nič pisati; v drugem delu ali v sredi, kjer stoji beseda: **For the sum of** — se napiše svota denarja v dolarjih in centih, in sicer se pišejo dolarji z besedami, kot npr. vidiš na sliki: **Twenty Dollars** — a cente pa s številkami: **40 Cents** —. V tretjem delu, kjer stoji z debelimi črkami: **Payable to** — se zapise ime in naslov dotičnika, kteremu pošiljaš denar. Ako v dotičnem kraju stare domovine ni pošte, tedaj je treba tam, kjer je tiskano: County, Canton, Kreis or Department, zapisati kraj bližnje pošte. Malo nižje, v tretjem delu aplikacije, je spet z debelimi črkami tiskano: **Sent by** — tu je treba natančno zapisati ime in naslov pošiljatelja ali dotičnika, kateri pošilja denar.

Na jedni aplikaciji se zamore poslati največ \$100. Kdor pošilja več, mora za vsakih \$100 izpolniti po jedno aplikacijo.

Kdor pa kljub vsem tem navodilom ne more izpolniti aplikacije, ali da pisati ne zna, naj vzame aplikacijo in odnese domov, kjer mu jo lahko izpolni tak rojak, ki razume. Aplikacijo mora izpolniti s tinto. Ko na pošti izročiš denar, dobiš pobotnico (receipt) katero moraš shraniti. Nekatere pošte dajejo po dva listka, in oba je treba shraniti. Jedino, kdor pošilja denar na Angleško ali Francosko, mora poslati play listek onemu, komur pošilja denar.

To so naša navodila, kako se pošilja denar v stari kraj po pošti. Upamo, da ste nas razumeli, in da bo vsak, kdor pošilja kake cente svojem v stari domovino, tudi sledil našim navodilom, in si tako prihranil par centov, ktere mu inače požro razni "pošiljatelji denarja". Ako vam je še kaj nerazumljivega, obrnite se na bližnjega sodruha ali prijatelja, ali se pa obrnite direktno na naše uredništvo. Mi vam drage volje pojasnemo vsako stvar, jedino za 2 centa znamko nam priložite v pismo. Predvsem pa dobro pazite, in premotrite, kako je izpolnjena aplikacija za International Money Order, katero imamo vpodobljeno na tej strani. Po tej se ravnejte.

Večja "plača" za predsednike Zdr. držav.

Člani borze v Montclair, N. J., apelujejo na kongresmane in senatorje v washingtonski zbornici, da naj potom novega zakona zvišajo letno plačo predsedniku Združenih držav od \$50,000 na \$100,000. Obenem naj se dovoli ekspresedniku pokojnina kot bivšemu najvišjemu poveljniku vojne in morarje in sicer polovica njegove prence "plače", kar bi značalo \$50,000 na leto. Nadalje naj se da vdovi predsednika \$25,000 na leto.

Apelantje pravijo, da ima predsednik Zdr. držav, kot predsednik "največje korporacije na svetu", sedaj uprav sramotno "plačo", ko "zaslužil" konaj 50,000 dolarčkov na leto.

Tako se bratei poganjajo za brate. Zmirom večje korite na stroške produktivnega ljudstva! Kaj pa delavci z žuljavimi rokami, kateri stvarjajo ameriško bogastvo? Ali bi se tem po vsej pravici ne zvišala plača za polovico? In stari in onemogli delavci, kateri so vse svoje moči pustili na industrialnem polju in v podzemeljskih rovih? Ali ne bi tudi tem šla pokojnina?

POZOR!

Mogoče kdo misli, da v Chicagi ni dobili takega mesa kot v stari domovini. Ampak to je zmotna!

Pri meni se dobi: domače klobase, domače suho meso, žive kokoši čiste kokoši in meso vse vrste. Cene najnižje, blago najbolje.

MIHAEL LACKOVIĆ, 376 W. 18th St., Chicago.

Slovencem in Hrvatom!

naznanjamo, da izdelujemo raznovrstne obleke, po najnovejšem kroju. Unijsko delo; trpožno in lično V zalogi imamo tudi razne druge potrebščine, k spa. daji v delokrog oprave — oblek. Pridite in ogledite si našo izložbo. Z vsem spoštovanjem

J. J. DVORAK & CO.
 UNION CLOTHIERS-TAILORS.
 598 600 BLUE ISLAND AVE.

GOSTILNA, dobro in vedno preskrbljena z najboljšimi pijačami, unijskimi smodkami in prostim prigrizkom.

Dvorane, za društvenene seje, svatbe, zabavne večere, veselice itd.

Potujoči rojaki vedno dobro došli.

Priporočam se vsem v mnogobrojen obisk

Frank Mladič

587 SO. CENTRE AVE., CHICAGO, ILL.

Stori zdaj.

Zakaj bi ne dali svojim prijateljem za božič lepe fotografije. Zdaj je čas, da si jo preskrbite.

Wilke

je izkušen fotograf,

kteri vas želi videti. Zdaj je prilika, da daste svojim prijateljem in sorodnikom lepo darilo za majhno ceno.

391-393 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO.
 TELEFON CANAL 287. USTANOVLJENO 1883.

Slovinci Pozor!

Ako potrebujete obleke, klobuke, srajce, kravate, ovratnike ali druge potrebne reči za moške — za delavnik i praznik, tedaj se oglasite pri meni, kjer lahko govorite v svojem materinem jeziku.

Čistim tudi stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURAJ MAMEK, 581 Center Avenue, blizu 18. ul., Chicago

ZEMANOVO "GRENKO VINO",

je najboljšje zdravilo svoje vrste, izvrstno sredstvo proti boleznim želodeca, črev in ledvi, čisti kri in jetra. NEPRESEGLJIV LEK ZA MALOKRVNE ŽENE IN DEVOJKE. Izdelano iz najboljšega vina in zdravnih zelišč.

ZEMANOVA "TATRA",

želodečni grenček. Tatra je izdelana iz zdravnih zelišč tatranskega gorovja, zdravi živčne slabosti, podpira lahko prebavo želodeca in se je dobro obnesla proti bolestim revmatizma. Dobiti v vseh slovanskih salunih kakor tudi pri izdelovalcu teh najboljših zdravil. Prodaja na debelo in drobno najboljša Californijska vina.

B. ZEMAN, 777 Alport Street, Chicago, Ill.

ALOIS VANA

— izdelovatelj —

sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

DR. F. J. PATERA

Ordinuje na severozah. voglu

ASHLAND IN MILWAUKEE AVE.
 od 12. do 3. ure popold.; od 7. do 9. ure zvečer v pondeljkih, torkih, četkih in petkih.
 Telefon Canal 180.